

Etkinlikler - Voyvoda Caddesi Toplantıları 2005-2006

Japon Porselenleri

Ömür Tufan

Japonya'nın porselen merkezi, ülkenin dört büyük adasının en güneyinde olan Kyushu adasıdır. Porselen ilk olarak burada yapılmış ve bütün Japonya'ya buradan dağılmıştır. Saga ise Kyushu'da yapılan porselenlerin merkezidir. Dünyada porselenin merkezi Çin'dir ve Çin'e çok yakın komşu olan Kore de porselen konusunda oldukça ilerlemiş, porselen yapım teknikleri, aralarında deniz olmakla birlikte çok yakın ilişkileri nedeniyle Japonya'ya Kore üzerinden getirilmiştir.

Saga kentinin bulunduğu yerde eski adıyla Nabeshima Han denilen bir hanlık vardır. Beylik döneminde, 1597-1598 Kore-Japon savaşlarından hemen sonra buradaki Tonosama (sultan) Kore'den geri dönerken yolunu kaybetmiş, bir Koreli yollarını bulup Japonya'ya dönmeleri için kendilerine yardımcı olmuştur. Nabeshima Han'ın yakın dostluğunu kazanmış ve daha sonra porselen sanatçısı olduğunu öğreneceği bu kişiyi de beraberinde Nabeshima Han'a getirmiştir. Porselen sanatçısı, Nabeshima Han'da, Tonosama, yani sultanın çok yakın dostluğunu kazanmış ve bir süre sonra porselen üretmek için Tonosama'dan izin istemiş, Tonosama gereken izini vermiştir. Ri San Pei adlı bu şahıs Japonya'da porselenin üretimini başlatan kişidir. Japon porseleninin dünyaya tanıtılmasını sağlayan ikinci kişi Tei Sei Ko denilen, babası Çin'li annesi Hirado'lu bir Japondur. Tei Sei Ko yedi yaşına kadar Japonya'da yaşayıp daha sonra Çin'e gitmiştir. Ailesi elli yıldan daha uzun bir süredir ticaret yollarını elinde tuttuğu için Japonya'da, Koreli olan Ri San Pei ile başlayan porselen üretimi daha sonra Tei-Sei-Ko tarafından önce Malezya ve Endonezya'ya, daha sonra da Avrupa'ya doğru güvenli bir şekilde ihracatı başlamıştır.

Ri San Pei uzun araştırmalar sonucunda Arita bölgesinde porselenin hammaddesi olan kaolini bularak burada porselen üretmeye başlar. Bu esnada aslında bu bölgede hiçbir yerleşim yeri olmamasına karşın, porselen üretimi için elverişli ortam olmasından dolayı on sekiz kişiyle birlikte buraya yerleşir. Arita kısa zamanda iki yüz-üç yüz kişilik bir yerleşim yeri, on yıl içinde de nüfusun iki-üç misli arttığı bir kasaba haline gelir.

Arita kasabasının müzesinde bulunan büyük boy mavi-beyaz porselen tabak Japon porselen tarihini ve gelişimini göstermesi açısından çok önemlidir. 1830-1840 yıllarında yapılmış olan mavi beyaz renkli bu porselen tabağın üzerinde, kenarlarında ve tabağın ortasında sekiz pafta içinde atölyelerin nasıl çalıştığını, üretimin nasıl yapıldığını, kaolinin çıkarılıp hammadde haline getirilmesinden, porselenlerin desenlenmesine, sırlanmasına ve daha sonra kalite kontrolün yapılıp, satışa nasıl sunulduğunu kademeli olarak paftalar içinde film karesi gibi resimlerle anlatmaktadır. Arita'da porselen ustalarının nasıl çalıştığını nasıl bir düzenlerinin olduğunu, geleneksel kıyafetlerini, görsel malzeme olarak bu tabaktan öğrenmekteyiz. 2000 yılına kadar, 1830 yılına ait bu porselen tabaktan bir tane olduğu düşünülüyordu. Arita porselenleri Hollanda şirketleriyle deniz ticaret yolları ile gittiği için, Japon porselenlerinin Arita'dan çıkışının 400'cü yılının kutlamalarında kapsamlı bir porselen sergisi yapılmak istendi. Bu esnada araştırılırken Amsterdam'da Rast Museum'da bir benzeri daha ortaya çıktı. Bu porselen tabak, 50 santimetre çapında olup Arita müzesindeki tabağın bir kopyası gibidir.

Arita porselenlerinin hammaddesi olan kaolin, Arita'nın içinde yer alan kayalık küçük bir dağdan çıkarılmaktadır. Bu dağın adı İzumiyama'dır. Günümüzde İzumiyama'da artık kaliteli kaolin kalmamış

ve buradan artık kaolin çıkarılmamaktadır. Ancak mavi-beyaz büyük boy tabağın içindeki paftalardan birinin içinde İzumiyama adı verilen yerden 17.yüzyılda dağdaki kaolin ocaklarından kaolinin nasıl çıkartıldığını, kaolini çıkaran işçilerin bunları nasıl taşıdığını gösteren görsel detaylar vardır. Ocaktan çıkan kaolinin porselen yapımında kullanılması için öğütülmesi gerekir. Öğütme işi, yörede çok fazla bulunan akarsulardan da faydalanılan bir sistem geliştirilerek yapılmaktadır. "Değirmen" diye de bahsedilen bu sistemde dibek içerisine konmuş olan kaolin kayaları, akar suyun üzerine kurulan dönme dolap (çark) vasıtasıyla taşınan sular, kalın ağaç aksamın uç kısmında bulunan tekne içerisine dolduktan sonra, ağırlaşan tekne aşağıya doğru iner ve teknedeki su boşalır, tahterevalli modeli çalışan ahşap mekanizmadır. Teknenin içindeki su boşalınca hafifleyen taraf yukarıya doğru kalkar ve mekanizmanın diğer ucunda bulunan tokmak taş dibeğin içindeki kaolin kayalarının üzerine sertçe düşer ve bu işlem belirli aralıklarla sürekli olarak devam eder. Sonun da büyük parçalar halinde olan kaolinler tokmak ve bu düzenek sayesinde istenilen incelikte toz haline gelir. Bu sistemden dört mevsim, yirmi dört saat faydalanılabilmektedir. Geleneksel üretim yapan yerlerde duyduğunuz "tak tak" sesleri, kaolin değirmenlerinden gelen seslerdir. Porselenin tabağının kenarındaki paftaların birisinde, toz haline getirilen kaolinlerin haznelerde dinlendirilerek burada işlemden geçirildiği görülür. Haznelerde dinlendirilmiş olan hamur halindeki kaolinin, suyunu almak amacıyla fırınların kubbe şeklindeki çatılarına dökülür ve kaolinin içindeki suyun buharlaşması işlemi hızlandırılır. Hamur porselen yapılma kıvamına geldiğinde yeni bir işleme tabi tutar. Atölyede hem ustalar hem de yanlarındaki çıraklar, hamuru porselen ve obje haline getirmek için yoğururlar. Yapılan bu porselenler, daha sonra kalıba yatırılır ve bu kalıp çalışmaları da sırayla atölyede yapılır. Hamuru öğütenler ve işlemleri yapanlar, bambu ağacından yapılmış olan gereçlerle son şekli verir ve ayakla çevrilen bir çarkın üzerinde porselen objeler yapılmaya başlanır. Hamur halindeki kaolin çarkın üzerinde şekillenmeye başlar ve istenilen formda objeler yapılır. Çarkın üzerinden porselenler usta ellerle zarar verilmeden ip yardımı ile kesilir ve bambudan yapılan aletlerle nesnelere son şekli verilir. Çarkın üzerinden alınan porselenler kuruması için tahta raflara yerleştirilir. Bu işlemlerin hepsini mavi-beyaz porselen tabağın üzerinde detaylı olarak görebiliriz. Bugün üretim yapan porselen atölyelerinin çalışma düzeneği, bu tabağın desenlerinde olduğu gibidir.

Porselenlerin pişirilmesi esnasında, fırınlarda yakılan ağaçların çam ağacı olması gerekir. Çam odununun kabukları mutlaka soyulmalıdır; aksi takdirde ağaç yanarken kabuktan çıkan is, porselenlerde bozulmalar yapacaktır. Yakılacak odunlar çok önceden hazırlanıp kurutulup düzgün ve aynı boyutlarda kesilip kuru kalacak bir yerde saklanır. Fırınlamada yakılan çam odunlarının hepsinin aynı bölgeden kesilmiş çam ağaçları olmasına özenle dikkat edilir. Farklı bölge ve dağlardan getirilip karıştırılan odunların yetiştiği yere göre kalori oranı değiştiğinden aynı anda yakılmaz. Eğer karışık bölgenin odunları aynı anda yakılırsa porselenlerin pişirilmesi esnasında kalitesinin bozulmasına sebep olacağı için tercih edilmez. Fırınlar, genellikle yerleşim yerlerinin dışında bir yamacın eteğine yapılır, eğimden faydalanılır. Yamaca kurulmuş çok odalı uzun fırınlardan "noburogama", yada "dragon fırını" diye bahsedilir. Fırınların sıra sıra uzayıp giden, değişen ebatta odalardan meydana gelen yaklaşık yirmibeş-otuz arasında odası vardır. Porselenler içeriye konduktan sonra fırının oda kapıları hiç delik kalmayacak şekilde örülür, yani kapatılır ve ilk odadan ateş yakılarak pişirme işlemi başlar. Isı yukarıya doğru alttan geçen alev kanalları ile sırasıyla bütün odalara dağılır. Önceden hazırlanan çam odunları hiç aralık verilmeksizin sürekli olarak yakılır ve ısının aynı derecede kalması sağlanır. Fırınlamadan sonra sırlama ve diğer işlemler bitince kalite kontrolü yapılır. Fırından çıkan porselenlerden kalite kontrolü uygun çıkanlar ihracatı yapılmak üzere depolanır, diğerleri ise kırılır. Özellikle Nabeshima denilen yerde en küçük bir defoya müsaade edilmez ve çok pahalı bir porselen olmasına rağmen defolu ürünlerin hepsi kırılırdı.

Japonya'nın 17. yüzyılda Avrupa'ya göndermiş olduğu porselenlerin ilk yolculuğuna başladığı yer, Nagazaki'de dolgu olarak sonradan yapılmış, yelpaze formundaki Dejima adası'dır. Bir dönem özellikle Portekizlilerin misyonerlik çalışmalarını engellemek için Japonlar, yabancıların adaya girişine izin vermemişler, dünya ile bağlantı ve ihracaat sadece Dejima adası üzerinden yapılmıştır. Japonya dünyaya kapandığı zaman iki ülke ile ilişkilerini sürdürmeye devam eder; bunlardan birisi Çin, diğeri de Hollanda'dır. İthalat ve ihracat yapmak isteyen firmalar gelir, ana karaya çıkartılmadan bütün ürünlerini Dejima adasından alırlardı. Nagasaki'de bir körfeze yapılan Dejima adası, zamanla körfezin doldurulmasından dolayı günümüzde yerleşim alanı içerisinde kalmış ve müze haline getirilmiştir.

Japonlar porselenleri taşıma sırasında kırılmaması için pirinç sapı ve sazlardan yararlanırlardı. Piri. Pirinç sapları ve sazlar işlemlerden geçtikten sonra sarılacak objenin büyüklüğüne göre uygun bir şekilde paketlenme malzemesi haline gelirdi. Sazlarla sağlam bir şekilde sarılmış olan porselenler ahşap bir kutunun içerisine yerleştirilir ve buradan da ihracat için gemiye yüklenirdi. Özellikle Topkapı Sarayı, Dolmabahçe Sarayı ve diğer Osmanlı saraylarında kullanılan büyük kâselerin ve tabakların kırılmadan gelebilmiş ise bu ambalajlama şeklinin porselenleri sarmak için dönemindeki en uygun ambalajlama şekli olmasındandır.

1876 yılında Paris'te gerçekleştirilen fuarda Japon porselenlerini temsilen Koronsha porselen atölyesinin yapmış olduğu porselenler götürülüp sergilendi. Büyük boy vazolardan birisi teşhir edildi fakat satılmadı. Eser Arita'ya geri getirildi. Vazo Paris'e götürülürken sazlardan yapılmış ambalajların içinde götürülmüştür. Arita'da hâlâ eski teknik ambalaj yapan ustalar yaşamaktadır. Bunlardan birisi Ohashi isimli ustadır. Fukagawa porselen şirketi Tokyo'da, Paris'te yapılan fuarın anısına açılacak olan sergide aynı vazoyu yıllar öncesi Paris'e götürdüğü şekilde götürerek eski geleneği yaşatmak isterler. Bunun üzerine Ohashi usta söz konusu vazoyu inceler. Porselenin gövde uzunluğu 1,65 santimin üzerinde olup, kaidesi ve üst kısmındaki kapakla yaklaşık iki metreyi bulmaktadır. Usta öncelikle porselenin santim santim ölçülerini alarak işe başladı. Ambalaj ustası pirinç ve saz saplarından oluşan malzemeleriyle halatlar, ipler örüyor ve porselenin en alt kısmından başlanıp yukarıya doğru daireler şeklinde genişleterek porselene uygun ambalaj yapıyor. Arita kasabasından Tokyo'daki sergi salonuna kadar eser hasar görmeden götürüldü. Koransha şirketi, kardeşlerin daha sonraki yıllarda kendi başlarına yeni atölyeler kurmasından dolayı, şirket genişleyerek bölünmüştür. Kardeşlerden birisi bugün Fugakawa adıyla faaliyetini sürdürmektedir. Fukagawa porselenlerinin yapıldığı atölyede Japon İmparatoru ve ailesi için özel porselenler üretilmektedir. Koransha porselen atölyesi 1876 yılında Paris'te açılan uluslararası sergi fuarına götördükleri Arita porselenleri ile, Avrupa'da Japon porselenleri ekolünü başlatmışlardır.

Koreli porselen ustaları Japonya'ya geldiklerinde mavi beyaz porselen yapmasını bildikleri için Arita porselenleri ilk önce mavi beyazla başladı ve Japonya ihtiyacı olan renkli porseleni Çin'den ithal ediyordu. Fakat daha sonraki yıllarda renkli porselenlerin nasıl yapıldığını yoğun bir şekilde araştırmaları neticesinde renkli porselenlerin üretimine başlandı. Arita, etrafı volkanik dağlarla çevrili olmasından dolayı güvenliği sağlanan doğal kale görünümüne sahip bir yerleşim yeridir. Arita kasabasının büyüklüğü aşağı yukarı İznik kadardır. Kasabanın içinden akan küçük dereler vardır. Dere yataklarında defolu olduğu düşünülerek yapıldığı yıllarda kırılıp atılan çok sayıda porselen parçası görmek mümkündür.

Arita'da her yıl Ri San Pei'nin anısına, mezarının başında ve adına dikilen anıtta tören düzenlenir. Ri San Pei; Arita'da porselenin tanrısı gibi kabul edilir. Nisan ayının 29'undan, mayıs ayının 5'ine kadar Arita sokaklarında porselen festivali düzenlenir. Dünyanın her yerinden gelen dört yüz binden fazla porselen sever bu festivalde buluşur. Porselenlerin çok kaliteli olanlarını değerinin altında bir fiyat ile bu süre içinde temin edilebilir. Kasabadaki derelerin üzerinde bulunan köprülerin çeşit çeşit Arita porselenleriyle kaplanmıştır. Klasik Japon porselenlerinin günümüzde benzerleri yapılmaktadır, yeni yapılanlar da en az eski porselenler kadar değerli ve pahalıdır. Japonya'da porselen yapma geleneği o kadar kuvvetli devam eder ki, ilk günlerden günümüze 14. kuşak, 15. kuşaktan porselen sanatçılarını görmek mümkündür. Sır gibi saklanan porselen bilgileri babadan oğula geçer ve bir sonraki nesle aktarılır.

Kasabada on ikiden fazla porselen müzesi ve ayrıca dünya çapında isim yapmış, devlet sanatçısı olarak kabul edilmiş ve ölünceye kadar da ayrıcalıklı porselen sanatçıları bulunmaktadır. Bunlardan dünya çapında ünlü bir sanatçı olan Kakiemon Sakaida Japon kültürünün temsilcilerindendir. Kakiemon san yaklaşık iki yüz yıllık ve üzeri tamamen ağaç kabuklarından yapılmış bir evde yaşamaktadır. Kakiemon porselenlerinde, geleneksel Shou-Chiku-Bai (Çam ağacı-Bambu-Erik çiçeği ağacı) desenleri görülür, desenlerden biri de tabakların ortasında yer alan delikli bir kaya resmidir. Orijinali Çin kökenli olmakla birlikte, Japonlar detaylara inerek kendilerine yeni bir stil oluşturmuşlardır. Fazla kullanılan desenlerden bazıları erik ağacı, kırmızı erik çiçeği ve bülbül desenleridir. Erik denilince akla beyaz erik çiçekleri gelir, ancak Japonya'da Edo döneminde özenle araştırmalar yapıldı ve çok çeşitli renkler elde edildi.

Nabeshima, Japonya'da Nabeshima Hanlığı için yapılmış olan en ayrıcalıklı porselenlerden biridir. Her yıl belirli sayıda üretim yapıp bu sayının dışına hiçbir şekilde çıkmaz, ancak kaynaklarda bazen Edo'dan özel isteklerde bulunduğu söylenir, en üst yetkiliden gelen taleplerde bile üretim konusunda büyük sıkıntılar yaşanmıştır. Malzeme ve desende en iyi tekniğin kullanıldığı porselen ekolüdür. Japon porselenlerinin içinde kalite olarak sıralamada birinci sıraya oturur. Nabeshima porselenleri büyük bir gizlilik içinde üretilir. Sanatçıların bilgilerini hiçbir şekilde dışarıya sızdırmaması için her türlü önlem alınmıştır. Porselen atölyelerinin bulunduğu Okawachiyama üç tarafı dağlarla çevrili olduğu için sanatçıların bu bölgeden dışarıya çıkma şansı yoktur. Ovaya ve denize doğru açılan bölgede ise güvenlik barikadı bulunur ve porselen sanatçıları burada doğup burada ölür. Bu sınırlı yaşam ve çalışma alanında sadece porselenle ilgili konular konuşulmaktadır. Herkes kendi alanındaki grup içinde bilgi alışverişi yapardı. Kendi bilgilerini bir başka gruba aktarmalarına izin verilmezdi. Bu olağanüstü disiplin sayesinde uzun yıllar taklidi yapılamayan bir porselen ortaya çıkmıştır. Günümüzde ticari kaygılar oluşmuştur; önceki yüzyıllarda ise Nabeshima'da, bütün para Nabeshima Hanlığı tarafından karşılanmış olduğundan hiçbir ekonomik kaygı yaşanmamıştır. Sipariş üzerine yapılan porselenlerde desen ve formlarda sınırlama getirilmiş ise de, sanatçının eserlerini yapmasında hiçbir zaman vakit sınırlaması getirilmeden yapılan porselen grupları vardır. Bu grup porselenler sanatsal değeri en yüksek olan porselenlerdir. Her beylik kendi bölgesinde üretilmiş ürünlerin belirli miktarını vergi olarak Tokyo'ya göndermektedir. Nabeshima Hanlığı da sadece üretmiş olduğu porselenlerin belirli bir oranını vergi olarak Tokyo'ya göndermiş ve gönderilen porselenlerin sayısı asla değişmemiştir. Nabeshima porselenleri sadece üst düzey devlet bürokratları ve devlet misafirlerine veya çok onurlu kişilere prestij hediyesi olarak verilmektedir.

Okawachiyama çok küçük, çok sıkışık, güzel bir yerleşim yeridir. Nabeshima porselenlerinin desenlerinde beş çeşit renk kullanılmaktadır. Her renkli porselenin birtane de mavi-beyaz örneği

yapılmıştır. Nabeshima'nın standart tabaklarının büyüklüğü yaklaşık 30 santimetredir. Klasik desenli Nabeshima tabaklarında kaide kısmında tarak şeklinde mavi boya ile desenler vardır. Nabeshima porselenlerinde, örneğin akçaağaç deseni sonbaharın sembolüdür; üzeri çeşitli kıymetli objelerle süslenerek desenlere boyut, derinlik kazandırılan desen teknikleri de kullanılır. Kullanılan beş renk için belirli oranlar vardır; örneğin yeşili ne kadar kullanıyorsa, sarı onun her zaman üçte bir oranında, kırmızı yine aynı şekilde belirli oranlarda kullanılmak durumundadır. Bu oranların dışına çıkmaz ve hiç değişmeyen, kanun şeklinde kuralları vardır.

Japonya'nın diğer bir porselen grubu Hirado porselenleridir. Arita'ya yakın Kyushu adasında Hirado, porselen ihracatının yapıldığı merkezlerden biridir. Hirado porselenlerinde daha çok mavi beyaz renk kullanılır. Bu bölgelerdeki yerli pazarlar için hazırlanmış şişeler, Japonların günlük hayatlarında kullanabilecekleri içine sake ya da su konulan porselen kaplardır. Daha sonra dış pazara da porselenler üretilip Hirado markası ile satışlar yapılmıştır. Topkapı Sarayı müzesi koleksiyonunda Hirado porselen örnekleri vardır.

Kutani, Japonya'da Arita'dan sonra ikinci porselen merkezidir. Edo döneminde, Kaga denilen şimdiki adıyla Isikawa kentinde bulunan Kutani kasabasında yapılan porselenler, koyu renkli ve yüzeyi, porselenin ana rengi görülmeyecek şekilde tamamen boyanmıştır. Arita, Japonya'nın en kaliteli porselen yapım merkezi olduğu için, Kutani'den Arita'ya gidip porselen yapımını öğrenmek isteyenler olmuştur. Bunlardan Goto isminde bir usta Arita'ya gidip porselen tekniklerini öğrenmek ve İshikawa (Kanazawa)'ya dönüp orada Kutani porselenlerini yapmak ister. Fakat Arita'ya geldiğinde, ustalar kendisine " bekâr ve Arita'da yaşamayan kişilere porselenin nasıl yapıldığını öğretemeyeceklerini, ancak evlenip Arita'ya yerleşir çocuk sahibi olursa, kendisine porselen tekniklerini öğretebileceklerini söylerler". Bunun üzerine Goto, Arita'ya yakın başka bir seramik merkezi olan Karatsu kasabasından bir hanım ile evlenir ve Arita'ya gelir yerleşir ve burada çocuk sahibi olduktan sonra porselenin nasıl yapıldığını öğrenmeye başlar. Porselenin yapım tekniklerini öğrenip kendisini yeterli gördüğü bir sabah erkenden çocuklarını ve eşini Arita'da bırakıp gizlice Kutani'ye, yani İshikawa (Kanazawa)'ya kaçar; öğrenmiş olduğu porselen teknikleriyle Kutani'de üretim yapmaya başlar. 1655 yılında Edo döneminde yapılmış olan bütün Kutani porselenlerine "ko Kutani" yani "eski Kutani" adı verilir. Meiji döneminde yapılmış olan Kutani porselenlerine, "ikinci dönem porselenler" adı verilir, kırmızı renk ağırlıklı dekorlanmıştır. Osmanlı Saraylarında, Avrupa saray ve müze koleksiyonlarında sıkça rastlanılan Kutani porselenlerinin ikinci dönem porselenlerdir. Ko Kutani porselenlerinin yapımı çok zor şartlarda öğrenilmiş, bu sebepten dolayı uzun bir süre kimseyle bilgi paylaşılmamıştır. Japon porselenlerindeki bütün desen ve formlar, porselen ustalarının yakın çevresinde görmüş oldukları doğadaki nesnelere ve formlardan etkilenerek yapılmıştır. Birçok sanatçı fazla uzaklara gidemediğinden, bulunduğu mekânda gördüğü bütün objelerin detaylarına inerek çalışmalarını sürdürmüştür. Çin porselenlerindeki desenlerde görsel malzeme yelpazesi daha geniş ve fazla detaya inilmemiş, bazen konular birbirinden farklı gelişebilmiştir. Japon porselenlerinde sakura ağacı önceleri, ağaç gövdesi, dalları yaprakları ve çiçekleri ile beraber desenlenir iken daha sonraları, Sakura çiçeği tek başına desenlenmeye en son olarak da Sakura çiçeğinin tek yaprağı desen olarak porselenleri süslemeye başlanmıştır.

Hollanda'da 1602 yılında kurulmuş olan V.O.C, yani "Higashi Indo Gyaisha" denen Doğu Hindistan Şirketi önce sadece Hindistan'daki baharatı ve Çin'deki porseleni Avrupa'ya taşımak için kurulmuştur. Daha sonraki yıllarda Japonya'ya kadar genişleyerek Güneydoğu Asya'da Endonezya'nın başkenti Cakarta'da üst kurarak buradan aktarma ile ticaret yapmıştır. Bugün İmari porseleni diye adlandırılan

porselenlerin hepsi Arita'da yapılmıştır. Arita'da yapılan porselenler küçük sandallarla ya da hayvanların sırtında dağların içerisinden İmari limana getirilir. Arita deresi porselenlerin İmari körfezine taşınmasında büyük rol alır, limana kadar giden dereye sandallarla porselen taşımacılığı yapılır. İmari limanına getirilen porselenler buradan küçük gemilerle Dejima'ya, Nagazaki'ye, oradan da V.O.C şirketinin gemileriyle Avrupa'ya doğru yola çıkar.

Gemilerle porselenlerin taşınması için, Japonya'dan Cakarta'ya kadar olan yol iki ay, Cakarta'dan Avrupa'ya kadar olan yol ise altı ayda aşılmıştır. Aradaki beklemelede eklendiğinde, Japon porselenleri dokuz ayda Hollanda'ya kadar ulaşmıştır. Taşımacılık ile oldukça zenginleşen V.O.C şirketi kendi markalarını porselen üzerine desen olarak yaptırıp bunları Avrupa'ya satmaya yada önemli kişilere markalı porselenlerini hediye etmeye başlar.

Japon porselenlerinin içinde bir grup olan Satsumayaki, Osmanlı saraylarında ve Avrupa ülkelerinde çok fazla bulunan, altının ve kırmızı rengin bolca kullanıldığı bir seramik türüdür. Beyaz ve renkli satsuma türleri vardır. Topkapı Sarayı'nda bulunan satsuma seramikleri ekol olarak satsuma grubu olsa da bunlar Kagoshima bölgesinde yapılan satsumalar değildir. Satsuma seramikleri dünya piyasasında haklı bir ün kazanmış olan Japon porselenlerinin arasında marka olmuş tek seramik grubudur. Hammaddesi kil olan satsuma seramikleri Avrupa pazarlarında en çok arananlardan biri olmuştur. Çok beğenilmesinden dolayı Japonya'nın içinde değişik yerleşim yerlerinde, ayrıca Çin'de çok fazla benzerleri yapıp batı pazarlarında satılmıştır. Satsuma seramikleri Japon'yanın Kyushu adasının en güneyinde Kagoshima bölgesinde yapılmasına rağmen desenler ve desenlerdeki insan tipleri Japon halkına fazla benzemez. Bunun sebebi ise satsuma seramik ustalarının Kore kökenli olması ve Çin kültürü etkisinde kalınmış olmasından veya Kore kültürünün seramik ustalarının arasında hala etkin bir şekilde yaşatılıyor olmasından kaynaklanmaktadır. Geçen zaman içinde teknikler gelişmiş, satsuma seramiklerinde "Japon tarzı" ortaya çıkmıştır. Bugün 15. Chin Jukan (Satsuma ailesinden 15. sülale) adlı usta ile Satsuma seramik geleneği devam etmektedir. Topkapı Sarayı müzesinde teşhirde bulunan satsuma tarzı ibrik, vazo ve kase bulunmaktadır. Dolmabahçe sarayı müzesinde ve Beylerbeyi Sarayı Müzesinde büyük boy çift vazolar ve kaseler vardır. Bunlar Kyoto, Kanazawa ve Çin'de yapılmış satsuma tarzı seramiklerdir.

Japon porselenlerindeki desenlerin hepsinin ayrı bir anlamı vardır. Çok sık görülen botan (şakayık), aslında Çin'den, Edo döneminden önce Japonya'ya gelmiştir. 1600 yıllarından önce bir ilaç gibi kullanılıp, daha sonra Japonya'da hem imparator, hem imparatoriçe, hem de kızlarının sembolü haline gelir. Matsu, yani çam ağacı, bambu ve erik ağacı çiçeğini Japonya'da bütün porselen objelerin üzerinde desen olarak görmek mümkündür; çünkü bunlar aynı zamanda sağlıklı olmayı, güçlü ve ahlaklı olmayı sembolize eder. Çam ağacı kış boyunca yaprağını hiç dökmeyeceği için sağlıklı ve diri bir ağaçtır. Bambu ağacı ise düzenli boğumları olmasından dolayı ahlakın sembolü olarak düşünülür. Erik ağacı soğuğa rağmen çiçeğini açan ilk ağaç olmuş olmasından dolayı dayanıklılığı, güçlü olmayı ve sağlığı sembolize eder. Osmanlıda, bambu ağacı Beylerbeyi sarayının bahçesine getirilip yetiştirilmiştir. Porselen desenlerinden bir diğeri "Tsuru", yani turnadır. Bin yıl uzun yaşamayı, "kame" yani deniz kaplumbağası ise onbin yıl uzun yaşamayı sembolize eder. "Kiku", yani krizantem ya da kasımpatı 1889 yılından itibaren Japon imparatorunun sembolü haline gelmiştir. Tokyo'da şu anki imparatorun bulunduğu sarayın hemen yanındaki "Himiya Koen" her yıl düzenlenen festivalde çok çeşitli krizantemler görülebilir; yüksekliği neredeyse bir insan boyundan olanlar, bonsai haline getirilenler, küçük kâse içerisinden yetiştirilenler vardır.

Japon porselen markalarının hepsi dünya çapında ayrı bir değerdir. Avrupa'da porselen üretimine 1709 yılından itibaren Almanya'da "Kakiemon ve Japon porselenlerinin" kopyaları yapılarak başlanmıştır. Dolayısıyla Japon porselenleri dünya porselen pazarlarında çok önemli ve ayrıcalıklı bir yere sahiptir.